



## SAMMANSTÄLLNING ENKÄT OM GRÖNA FRÅGOR INFÖR VALET 2014

Nätverket *Ny Grön Våg* består av ett 30-tal natur-, miljö-, och friluftsförbund i Stockholmsområdet. Bland dessa ingår Naturskyddsföreningen i Stockholms län, Friluftsförbundet, STF Stockholm, Stockholms läns Hembygdsförbund och Förbundet för Ekoparken. Tillsammans representerar vi mer än 200 000 invånare.

Nätverket jobbar bl.a. för att våra viktiga tätortsnära grönområden i allmänhet och de Gröna Kilarna i synnerhet ska vara kvar och få utvecklas positivt i ett växande Storstockholm. Inför valet hösten 2014 skickade vi ut denna enkät till politikerna i Stockholms stadshus.

Vad betyder färgerna?

Ja
Nej
Annat

### FRÅGA 1

Enligt RUF 2010 ska de 10 stora sammanhängande tätortsnära grönområden som kallas de gröna kilarna behållas obebyggda. Stockholms kommun har mark i 5 av dessa kilar (Tyrestakilen, Hanvedenkilen, Bornsjökilen, Görvalnkilen och Järvakilen). Enligt gällande översiktsplan för Stockholms kommun ska stadens mark i dessa kilar inte bebyggas.

Anser ert parti att man ska följa översiktsplanen och inte bygga i de markområden som ligger i en grön kil?

Moderaterna Stockholm	Ja	Ja, översiktsplanen "Promenadstaden" följs till dess den ersätts av en annan översiktsplan. Vi kommer att kunna bygga 140 000 nya bostäder i Stockholm till 2030 utan att behöva ta mer än 7 promille värdefull grönyta i anspråk.
Folkpartiet Stockholm	Ja	Folkpartiet vill förtäta Stockholm och bygga där det finns god tillgång till kollektivtrafik.
Centerpartiet Stockholm	Nej	Vi ska undvika att bygga på ett sätt att viktiga ekologiska eller rekreativa grönområden förlorar sin funktion. Samtidigt finns det platser där man genom ett smart och genomtänkt byggande både kan stärka spridningsvägar och rekreativa värden.
Kristdemokraterna Stockholm	Ja	Kristdemokraterna står bakom översiktsplanen och vår utgångspunkt är att den ska följas.
Socialdemokraterna Stockholm	Ja	Vi står bakom översiktsplanen för Stockholm (Promenadstaden) och ser inga skäl att revidera de beslut under kommande mandatperiod.
Miljöpartiet Stockholm	Ja	Miljöpartiet vill inte bygga i markområden som ligger i de gröna kilarna och vi vill också stärka de gröna kilarnas svaga partier.
Vänsterpartiet Stockholm	Ja	De gröna kilarna är viktiga att bevara. Stockholm ska främst expandera genom att bygga bostäder på redan hårdgjord mark



## FRÅGA 2

Att på olika sätt kompensera för bebyggd grönyta genom att på olika sätt skapa nya eller utveckla befintliga grönområden, sk "ekologisk kompensation", är något som de senaste decennierna har börjat tillämpas både på kontinenten och i Sverige. I Sverige är det bara för formellt skyddade områden som det finns tydliga regler för hur och när kompensation kan och ska ske. Men, det blir mer och mer nödvändigt att skapa tydliga, kraftfulla och bindande regler även för naturområden som inte har formellt skydd, framförallt i och runt våra städer. Detta är något som miljöbalken öppnar för.

Kommer ert parti att under mandatperioden 2014-2018 att driva frågan om att skapa tydliga, kraftfulla och bindande regler för ekologisk kompensation?

Moderaterna Stockholm	Nej	Redan i dag kompenseras i stor utsträckning för ianspråktagen grönyta. Det skulle vara begränsande att låta det arbetet bli lagstyrt av Miljöbalken.
Folkpartiet Stockholm	Ja	Folkpartiet i Stockholm vill att vi alltid ska grönkompensera när man måste ta grönyta i anspråk
Centerpartiet Stockholm	Ja	Stadens miljöprogram föreskriver redan på ett tydligt sätt att intrång i grönområden ska kompenseras. Detta ska givetvis följas. Dessutom har Centerpartiet fått igenom att tre nya naturreservat ska bildas och vi driver även på för fler nya naturreservat.
Kristdemokraterna Stockholm	Ja och Nej	Kristdemokraterna anser att viss grönyta måste kunna tas i anspråk utan att ny grönyta måste anläggas. Däremot ser vi gärna kompensatoriska lösningar som exempelvis upprustning av befintliga grönområden.
Socialdemokraterna Stockholm	Nej	Grönkompensation är viktigt, men behoven ser olika ut i olika områden och i olika byggprojekt. De flesta av Stockholms parker är anlagda i en annan tid med andra behov och även om behovet av parker och grönområden är stort, kan en del parker och grönområden vara felplacerade. Det är viktigt att stadens strategi för parker och grönområden inte endast blir en strategi för att bevara det som vi idag anser eller igår ansåg vara värdefullt, utan också för att utveckla nya parker och grönområden. Det kan handla om att ersätta de grönområden som tas i anspråk för ökat bostadsbyggande såväl som att utveckla befintliga grönområden för att skapa attraktiva, trygga och tillgängliga grönytor och parker som Stockholmarna vill vistas i.
Miljöpartiet Stockholm	Ja	Vi driver att metod och riktlinjer för grönkompensation ska utvecklas. Enbart underhåll och upprustning kan inte ses som grönkompensationsåtgärder.
Vänsterpartiet Stockholm	Ja	Ekologisk kompensation kan vara ett bra sätt att upprätthålla biologisk mångfald vid nyexploatering. Vår huvudlinje är dock att skyddsvärda naturområden inte alls ska bebyggas. Vi vill i någon mån varna för ett alltför ekonomiskt synsätt på naturvärden, där kvalitativt olika naturvärden ses som utbytbara.



### FRÅGA 3

Våra grönområden och ekosystem ger direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande och positiva effekter på miljö, hälsa, rekreation, klimat, m.m, Dessa bidrag går under begreppet *ekosystemtjänster*. Arbetet med att lokalisera och definiera ekosystemtjänsterna ingår som en del i Sveriges miljömål och ska vara klart 2018.

Avser ert parti att under mandatperioden 2014-2018 driva på arbetet med att identifiera ekosystemtjänsterna i Stockholms stad?

Moderaterna Stockholm	-	I dag är över 40 procent av Stockholms stads yta täckt av grönområden vilket gör Stockholm till en stad där det är nära till naturen. Kvalitén i stadens parker och grönområden är resultatet av stora ambitioner under längre tid. Moderaterna vill fortsätta ta tillvara och utveckla de grönområden vi har i Stockholm.
Folkpartiet Stockholm	Ja	Folkpartiet och alliansen har redan i 2014 års budget skrivit in tydliga uppdrag till berörda nämnder att arbeta med ekosystemtjänster. Folkpartiet har i fyra år haft ordförandeskapet i fastighetsnämnden som bland annat drivit på för fler ekosystemtjänster som gröna tak och bikupor i Stockholm.
Centerpartiet Stockholm	Ja	Det pågår redan flera sådana projekt i staden, och Centerpartiet anser att detta arbete ska intensifieras och också integreras med klimatanpassningsåtgärder.
Kristdemokraterna Stockholm	Ja	Att inkludera ekosystemtjänster i samhällsplaneringen och näringslivsutveckling är angeläget för att bevara den biologiska mångfalden.
Socialdemokraterna Stockholm	Ja	Ja, vi kommer att verka för att skynda på arbetet att nå Sveriges miljömål.
Miljöpartiet Stockholm	Ja	Vi vill att ekosystemtjänster från urbana grönytor ska identifieras och värderas. Kunskap om ekosystemens betydelse ska integreras i alla byggprocesser.
Vänsterpartiet Stockholm	Ja	Vi stöder Sveriges miljömål och anser att Stockholms ekosystemtjänster bör identifieras, främst i syfte att bevara viktiga grönområden. Vi vill dock betona att ekosystemens betydelser är ovärderliga och svåröverskådliga, och aldrig fullt ut kan mätas som "tjänster".



#### FRÅGA 4

Omvänd planprocess innebär att kommunens invånare, inte minst boende i närområdet, direkt får peka ut var och hur eventuell förtätning ska ske innan skiss på detaljplan görs. Denna process kan säkerställa nöjda invånare och minska risken för överklaganden och förseningar.

Kommer ert parti under mandatperioden 2014-2018 att vara drivande i frågan om att göra omvänd planprocess till standard i Stockholms stad

Moderaterna Stockholm	-	Vision 2030 betonar att staden ständigt ska arbeta med att förbättra formerna för den lokala demokratin och deltagandet. Stadsbyggnadsnämnden arbetar sedan flera år med projekt som syftar till att utveckla medborgardialogen i stadsutvecklingsprocesser. Vi vill öka den tidiga dialogen med medborgarna och särskilt viktigt är detta vid planering för större områden, som ofta bedrivs genom så kallade program. Moderaterna anser att stockholmarna behöver en tydlig delaktighet i planeringen för att på ett bra sätt kunna klara målet att till 2030 bygga en framkomlig promenadstad med 140 000 nya bostäder. Att däremot redan nu fastslå att just "omvänd planprocess" ska göras till standard är inte lämpligt. Det måste gå att välja mellan olika former av tidiga dialoger.
Folkpartiet Stockholm	-	Folkpartiet tycker att det är viktigt att tidigt involvera medborgarna i dialog om bostadsprojekt. Det finns olika metoder för detta och vi vill inte i dag slå fast att just den omvända planprocessen alltid ska gälla. Utvärderingar som gjorts av byggande i Kärrtorp i Södra Stockholm visar att den omvända planprocessen hade vissa fördelar, men det visade sig också att antalet överklaganden inte blev färre än vid en vanlig planprocess.
Centerpartiet Stockholm	Nej	Vi vill att boende i närområdet får större och tidigare möjlighet att vara med och påverka hur planområdet ska se ut, men vi är inte för en regelrätt omvänd planprocess.
Kristdemokraterna Stockholm	Nej	Kristdemokraterna anser att omvänd planprocess inte ska vara standard, dock är det en intressant arbetsmetod i större projekt. Bland annat har vi positiva erfarenheter från den processen vid förtätningen i Midsommarkransen/Aspudden.
Socialdemokraterna Stockholm	Nej	Samrådsprocessen är essentiell och har en grundläggande demokratisk funktion när vi utvecklar Stockholm. Den omvända planprocessen är en av de metoder vi vill använda i Stockholm stad, men vi ser den som ett komplement till den ordinarie processen och vi kommer inte att göra den till standard.
Miljöpartiet Stockholm	Ja	Miljöpartiet vill se över rutinerna för planeringsprocesser med syfte att skapa tidigare och bättre boendedialoger med nya metoder. Ett förvaltnings-övergripande dialogcentrum bör skapas för att utveckla stadens medborgardialog
Vänsterpartiet Stockholm	Ja	Ja, Vänsterpartiet har länge förordat en omvänd planprocess för att bättre inkludera lokalbefolkningen och därmed få bättre beslut.



## FRÅGA 5

Politik är ofta vägval. Hur skulle ert parti rösta om det gällde att bebygga Bromma flygplats eller bebygga ett värdefullt välbesökt grönområde?

Moderaterna Stockholm	-	Vi vill bevara Bromma flygplats och kommer att kunna bygga 140 000 nya bostäder i Stockholm utan att behöva ta värdefull grönyta i anspråk.
Folkpartiet Stockholm	-	Vi vill varken bebygga värdefulla välbesökta grönområden eller Bromma Flygplats. Stockholm har i dag mycket annan mark som går att bebygga, vi tycker inte att valet står mellan Bromma flygplats och stora grönområden för att klara bostadsförsörjningen.
Centerpartiet Stockholm	-	Lyckligtvis innebär inte politikens vägval att vi måste utgå från miljöpartistiska utspel. Vi behöver bygga mycket i Stockholm men att konflikten skulle stå mellan Bromma flygplats eller ett välbesökt grönområde saknar helt verklighetsförankring. Centerpartiet vill bygga högt och tätt i kollektivtrafiknära områden. På så sätt använder vi marken bättre och kan bygga många nya bostäder samtidigt som vi värnar stadens välbesökta grönområden. Dessutom kan vi då också bygga bostäderna innan år 2038 när det nuvarande avtalet med Bromma flygplats går ut, vilket är ett relevant problem om man lever i villfarelsen om att detta är den enda plats förutom stadens grönområden där det går att bygga.
Kristdemokraterna Stockholm	-	Ja, politik är att välja och Kristdemokraterna väljer att inte bebygga något av ovanstående.
Socialdemokraterna Stockholm	Annat	I Stockholm växer bostadsköerna år för år och mer än hälften av de unga stockholmarna mellan 20 och 27 år saknar egen bostad. Stockholm stad behöver öka takten i byggandet de kommande åren. Vi vill öka takten i byggandet så att vi klarar att bygga 140 000 nya bostäder i Stockholm fram till 2030. Det kommer innebära att både redan hårdgjord mark och ibland också grönytor kommer att tas i anspråk. I varje enskilt projekt kommer vi att få göra en bedömning av samhällsnytta i form av exempelvis ekologiska värden och samhällsnytta i form av exempelvis bostäder, skola eller annan samhällsservice. Med det sagt kommer det vara svårt att ha en flygplats i Bromma i framtiden när Stockholm växer så pass mycket som det gör. Både utifrån bostadsbehovet men också när det gäller miljön. Vår långsiktiga ambition är att det behövs fler bostäder, även i Brommaområdet. Nu finns det dock ett ingånget avtal som staden inte har rådighet över, utan det äger staten, och den ordningen tycker vi ska respekteras.
Miljöpartiet Stockholm	Bebygga Bromma	Vi vill bygga ett nytt bostadsområde på Bromma flygplats med 50 000 nya bostäder.
Vänsterpartiet Stockholm	Bebygga Bromma	Vi vill lägga ner Bromma flygplats så snart som möjligt. Inte bara för att ge plats åt välbehövliga bostäder, utan också på grund av buller och utsläpp. Flygandet behöver minskas inte minst av klimatskäl.